

A wide-angle photograph of a modern pedestrian bridge with a metal railing, crossing a river. The bridge has a paved walkway and is lined with young trees and benches. In the background, there are green hills and some industrial buildings under a clear blue sky.

Bevegelse: Samarbeid vegeiere

Formidlingsseminar 8.okt 2019

Tor Erik Saltnes, ViaNova

Prosjektbeskrivelse

Fremskaffe kunnskapsoversikt over samarbeid mellom vegeiere

Formål å få frem:

1. Om samarbeid mellom vegeiere er effektivt og gir gode resultater knyttet til drift for gående og syklende
2. Hvilke systemer og organisasjonsmessige forhold må være til stede for å oppnå gode resultater
3. Hva kan forbedres i samarbeidet mellom vegeiere for å oppnå best mulig resultat
4. I hvilken grad valgt samarbeidsform påvirker kostnader

Gjennomføringsperiode: juni 2018 – desember 2020

Valg av evalueringsområder – 5 stk

I samråd med oppdragsgiver, sjekket ut en rekke kommuner/områder

- Kristiansand
- Bærum
- Asker
- Nord Jæren
- Skedsmo/Lillestrøm

Arbeidsmetode

Kartlegging nasjonalt, regionalt og lokalt nivå - offisielle dokumenter

Spørreundersøkelse (lokalt nivå)

Oppsummering av funn

Kartlegging **nasjonalt** nivå – prioritering gående og syklende

Nasjonalt

- Nasjonal sykkelstrategi (2012)
- Nasjonal gåstrategi (2012)
- Andre nasjonale føringer (NTP, Klimamelding, Lov om klimamål)

Funn i kartlegging – nasjonal sykkelstrategi (2012)

Utbygging av nye sykkelanlegg

sammenhengende hovednett i byer og tettsteder

sykkelekspressveger

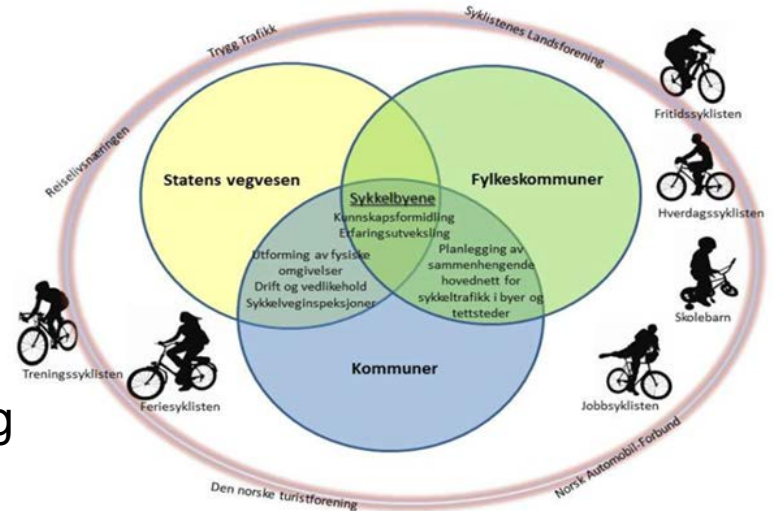
god fremkommelighet for øvrig

god kobling sykkel - kollektiv

Tilrettelegge for sykling på eks. arealer og

bedre d/v i et samarbeid mellom stat, fylkeskommune og kommuner, vinterdrift særlig viktig

Bruke **Sykelbynettverket** – inspirere og engasjere

Funn i kartlegging – nasjonal gåstrategi (2012)

Definert 6 innsatsområder, hvorav 3 relevante her

Ansvar og samarbeid

Stimulere myndigheter og private aktører til å følge opp sitt ansvar for gående

-> handlingsplaner, lokale gåstrategier, **strategier for hvordan kommuner, fylkeskommuner, stat og private skal samarbeide**

Utforming av fysiske omgivelser

Tilrettelegge for gåing, attraktive omgivelser, sammenhengende og finmasket gangnett

-> utvikling av lokale gåstrategier og innarbeide hensyn til gående i all planlegging

-> **samarbeid viktig, mange ulike vegeiere**

Drift og vedlikehold

Bedre vedlikehold, spesielt vinterdrift samt framkommelighet for gående ved anleggsarbeid

-> **Etterspør felles driftsstandard for ulike vegeiere og sammenhengende reisekjeder** – statlige virkemidler?

Kartlegging **regionalt** nivå - prioritering gående og syklende

Regionalt

- Svv Region Sør: Regional sykkelstrategi 2014-2018
- Svv Region Øst: Regional sykkelstrategi m/tiltaksplan 2014-2017
- Regionale gåstrategier Svv Region Sør og Øst – tiltaksplaner
- Regionalplan for Jæren 2013-2040
- Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus
- Samferdselsplan for Akershus 2016-2025 –mål og strategier
- Sykkelstrategi for Akershus fylkeskommune 2015-2030
- ...

Funn i kartlegging – regionale planer sykkel

Svv:

- bidra til å nå overordnede mål samt være i front på sykkelsatsing
- fokus på **samarbeid med fylke og kommune gjennom bl.a sykkelbynettverk og samordnet areal og transportplanlegging**
- fokus på **sammenhengende hovedvegnett, tilrettelegge for sykling hele året, enhetlig driftsstandard**

Jæren:

- sammenhengende regionalt sykkelvegnett – plansamarbeid 10 kommuner -> utviklet strategiske planer for gående og syklende (se lokalt nivå)

Oslo og Akershus (regional plan for areal og transport):

- Felles retning for areal- og transportutvikling - > **grunnlag for videre samarbeid mellom stat, fylkeskommune, kommuner, næringsliv og andre aktører**
- kollektiv, sykkel og gange må prioriteres (klimamål)
- **sammenhengende regionale sykkelveier, omdisponering av vegareal aktuelt**
- konsentrert arealbruk i prioriterte vekstområder kombineres med tilrettelegging for gående og syklende
- egne traseer for sykkel og sykkelparkering ved «knutepunkt»

Funn i kartlegging – andre regionale planer sykkel

Sykelstrategi for Akershus fylkeskommune

Oppfølging av nasjonal og regionalstrategi

Utarbeidet 5 sykkelstrategier:

1. løfte sykkel/myke trafikanter i planbehandling og i **dialog med kommune og andre aktører**
2. bidra til økt bruk av sykkel gjennom kommunikasjon og aktivitetsskapende arbeid
3. lokalisere skolebygg, regionale anlegg for idrett og friluftsliv og andre fylkeskommunale virksomheter slik at flest mulig kan gå og sykle
4. legge til rette for sykling fra dør til dør hele året

Samordne sykkel og kollektiv – innfartsparkering, bysykkel, gratis sykkel på t-bane

Satse på innfartsparkering for sykkel

Legge til rette for trygg parkering og garderobeanlegg i egne bygg og anlegg

Holde sykkelveiene sikre og framkommelige hele året – driftskontrakter, standardutvikling, samordning mellom ulike veieiere (fylkeskommune bør ta koordineringsansvar)

Prioritere tiltak som øker framkommelighet og tilgjengelighet (skilting, kart, lysregulering, fotstøtter, rødmerking av sykkelfelt, snarveier mm)

5. utvikle sammenhengende sykkelveinett lokalt og regionalt – sykkeltraseer + trygging av skoleveier

Funn i kartlegging – regionale planer for gående

Region Sør's tiltaksplan (relevante tiltak):

Ansvar og samarbeid

- Etablere samarbeidsarena med Svv's samarbeidspartnere (fylkeskommuner, kommuner, utbyggingsaktører, interesseorganisasjoner, planleggere)

Drift og vedlikehold

- Opprydding i ansvarsregimet knyttet til fortauer i byer og tettsteder slik at ansvar for snørydding og vedlikehold av fortau legges på vegholder og ikke gårdeier (endring av politivedtekter og driftskontrakter) (2020)
- Opprydding i ansvarsregimet på gang- og sykkelveg langs ny eller gammel fylkesveg (bør være samme ansvarlig som vegholder) (2020)

Funn i kartlegging – regionale planer for gående

Region Øst's tiltaksplan (relevante tiltak):

Ansvar og samarbeid

- Bidra til økt kompetanse og bevissthet om gåing hos samarbeidspartnere
- Etablere **samarbeid om tilrettelegging for gående** (bl.a i bymiljøpakker og bypakker)

Drift og vedlikehold

- Oppfølging av driftskontrakter - gangarealer
- **Sikre lik drifts- og vedlikeholdsstandard på sammenhengende ruter**
- Vedlikehold av fortau
- Sikre framkommelighet ved anleggsarbeider

Kartlegging lokalt nivå – prioriteringer gående og syklende

Kristiansand

- Gåstrategi - tilrettelegging for Kristiansand kommune (2012)
- Sykkelhandlingsplan for Kristiansands-regionen 2011-2020
- Handlingsplan for sykkelekspressveg i Kristiansand kommune (2015)

Nord Jæren

(Randaberg, Sola,
Sandnes og Stavanger)

- Sykkelstrategi for Nord-Jæren 2017-2032
- Gåstrategi for Nord-Jæren (2018)

Asker

- Temaplan sykkel i Asker 2018-2030

Bærum

- Sykkelstrategi for Bærum 2011
- Sykkelstrategi med plan for sykkelveinett 2018-2030
- Handlingsplan sykkel 2018-2021
- Handlingsplan sykkel: Status 2018 og Prioriteringer 2019

Skedsmo/ Lillestrøm

- Gåstrategi for Skedsmo 2013
- Sykkelbyen Lillestrøm/Strømmen – hovedplan 2013

Funn i kartlegging – lokalt nivå

Stort fokus lokalt – mange planer for både gående og syklende

Planer har fokus på samarbeid mellom vegeiere ift utbygging og drift og vedlikehold
→ forbedre hovedsykkelveinett, sammenhengende ruter og felles rutiner for drift og vedlikehold, felles standard uavhengig av vegeier mm

Økende fokus på overordnede klimamål – kollektiv, sykkel og gange skal prioriteres

Spesielt spennende fokus på samarbeid på Nord-Jæren

Spørreundersøkelse – lokalt nivå (kommune og SvV)

Samarbeid i dag mellom vegeiere mht drift og vedlikehold av g/s-veger?

Samarbeidet formalisert?

- felles driftskontrakter?
- avtale om overføring av driftsansvar på delstrekning/rute?
- koordinering mellom entreprenører i grensesnittet mellom kontraktene?
- felles driftsstandard?
- annet?

Erfaringer?

Planer for et utvidet/nytt samarbeid?

Spørreundersøkelse – svar

Kristiansand:

- ikke formalisert samarbeid om felles driftskontrakter eller felles standard
- Samarbeid på operativt nivå, basert på tillit og god kommunikasjon
- Noen «bytteveier»

Asker

- lite formelt samarbeid med andre vegeiere, ikke felles kontrakter, ingen avtaler om overføring av driftsansvar, ingen formell koordinering i grensesnitt mellom vegeiere
- gjennomføres vinteroppstartsmøter mellom Asker og Svv
- Asker valgt samme vinterdriftsstandard som Svv på prioritert g/s-vegnett

Spørreundersøkelse – svar

Bærum:

- tidligere avtale med Svv om tilskudd til å drifte gjennomgående traseer som ikke fulgte riksveger for å sikre «enhetlig standard», nå bruker Bærum egen vinterdriftsstandard (ikke GsA/GsB, men kaller ut på 3 cm)
- noen bytteveier på g/s-veger
- gjennomføres av og til møte med Svv for å diskutere «grensesnitt»

Lillestrøm/Skedsmo

- Ikke formalisert samarbeid med Svv, kun noen samarbeidsmøter i året
- Kommune signaliserer ønske om tettere samarbeid om bl.a sentrumsdrift og drift av hovedtraseer for sykkel

Spørreundersøkelse – svar

Nord-Jæren (Randaberg, Sola, Sandnes og Stavanger):

Pr 2018 var det ingen avtaler eller samarbeid på drift med Svv, fylkeskommune eller kommune – alle driftet sitt vegnett – grensesnitt ikke spesielt ivaretatt

Startet et arbeid med å få til en formalisert, felles driftsstandard for et hovedsykkelvegnett (de 4 kommunene, fylkeskommune og Svv)

På sikt utvikle dette gjennom en felles driftskontrakt, men i første omgang blir de delene av dagens hovedsykkelvegnett som driftes av kommunen innlemmet i Svv driftskontrakt 1103 (vår 2019)

Oppsummering

Intensjoner i både nasjonale, regionale delvis lokale planer og strategier er gode

Manglende praktisering og gjennomføring i praksis

Lite funn som pr i dag gir god mulighet til svare ut prosjektets «bestilling»

Vi diskuterer nå veien videre i dette prosjektet

- Oppfølging av nye fylkeskommuner

- Oppfølging SvV Region Sør sine planer om opprydding i vedtekter og ansvarsregime

An aerial, high-angle photograph of a city street at night. A red double-decker bus is moving from the top left towards the bottom center. The street is illuminated by streetlights, and there are orange barriers along the sides. In the background, there are light trails from other vehicles, suggesting a busy urban environment. The text 'Takk for oppmerksomheten' is overlaid in the center of the image.

Takk for oppmerksomheten